

Табела: Спецификација предмета

Студијски програм: Основне академске студије политикологије
Врста и ниво студија: основне академске студије
Назив предмета: Теорија и пракса јавних финансија
Наставник (презиме, средње слово, име): Драгана Д. Митровић, Марко Б. Тмушић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Политичка економија, Економски систем Србије
Циљ предмета Јавне финансије се баве проучавањем економије јавног (државног) сектора. Познавање и разумевање јавних финансија је неопходно у настојању да се разуме функционисање савремене државе. Пореска политика (стопа и структура опорезивања) из које се пуни буџет државе и јавни издаци, тј. трошење буџета имају огроман утицај на привреду сваке земље. Поред економских ефеката јавних финансија, владе стварају законе који такође имају изузетно велики утицај на економију те државе, јер у великој мери креирају пословни амбијент. Стога је очито да је улога државе у економији изузетно битна, а да су њени кључни инструменти утицаја садржани/видљиви кроз јавне финансије. Главни циљ овог предмета је упознавање студената са економијом јавног/државног сектора, са фокусом на актуелна питања јавних финансија: функционисање јавног сектора у савременим државама кроз економске функције савремене државе; врсте јавних потреба, јавних добара и механизми њиховог финансирања; јавни приходи и јавни расходи и њихова интеграција у порески и фискални систем савремене државе; порези и порески системи; буџетски систем, буџет, његови циљеви и инструменти; фискални федерализам и фискални децентрализам, итд.
Исход предмета Након успешног овладавања програма, студенти ће моћи критички да процењују функционисање јавних финансија у савременим државама. Такође, овај курс је веома користан за развијање аналитичких и консултантских вештина студената у вези са јавним финансијама и јавном политиком, посебно у области јавне управе и односа између владе и корпорација/фирми. Додатно, студенти ће моћи да разумеју разлоге и најважније механизме економских интервенција владе. Такође ће проучавати различите ефекте државних (јавних) расхода и њихове ефекте на понашање грађана и њихову добробит, односно њено одсуство.
Садржај предмета Јавне финансије као економска дисциплина. Улога државе у савременој економији. Економске функције савремене државе. Јавна добра – појам и обезбеђивање. Јавни расходи. Јавни приходи. Приходи од приватизације у земљама транзиције. Порези. Порески системи. Пропорционалне и прогресивне пореске стопе. Порески монизам. Порески плурализам. Буџет. Буџетски систем и ванбуџетске институције. Буџетски систем Републике Србије. Јавни, спољни и домаћи дуг (дуг грађана и привреде). Децентрализација јавног сектора. Фискални федерализам и фискална децентрализација. Теоријски оквир за анализу фискалне децентрализације. Предности и недостаци фискалне децентрализације. Трансфери и хартије од вредности као вид финансирања нижих нивоа власти. Расподела функција (расхода) и расподела прихода између различитих нивоа власти – теоријски аспекти и емпиријска искуства одабраних земаља.

Савремени порески системи – упоредна анализа.				
Литература				
Основна				
Драгана Митровић, Марко Тмушић, <i>Теорија и пракса јавних финансија (ридер)</i>, Београд, 2017.				
Додатна				
- Џозеф Стиглиц, <i>Економија јавног сектора</i>, Економски факултет, Београд, 2004. - Божидар Раичевић, Марко Радичић, <i>Јавне финансије – теорија и пракса</i>, Дата статус, 2009. - Дејан Поповић, <i>Јавне финансије</i>, Правни факултет, Београд, 2005.				
Број часова активне наставе:				Остали часови:
Предавања: 3	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Оцена знања (максималан број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10			
вежбе	10	усмени		60
колоквијум	20	----		